

Державна служба України з надзвичайних ситуацій
Інститут державного управління у сфері цивільного захисту
Європейська асоціація наук з безпеки
Національний університет цивільного захисту України
Національний авіаційний університет
Державна наукова установа “Інститут модернізації змісту освіти”
Міністерства освіти і науки України
Інститут професійно-технічної освіти
Національної академії педагогічних наук України
Міжрегіональна Академія управління персоналом
Державний заклад “Український науково-практичний центр
екстреної медичної допомоги та медицини катастроф”
Міністерства охорони здоров’я України

МАТЕРІАЛИ

II Науково-практичної конференції
(за міжнародною участю)

НАУКОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ **ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У СФЕРІ** **ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ**

16 травня 2019 року

Київ

УДК 355.58+001.3
ББК 72(4Укр)+74.40+68.9

Наукове забезпечення освітньої діяльності у сфері цивільного захисту: Матеріали ІІ науково-практичної конференції (за міжнародною участю). – Електронне видання комбінованого використання. – Київ: ІДУЦЗ, 2019. – 139 с.

Scientific support for educational activity in the field of civil protection. The Scientific and Practical Conference, May 16, 2019, Kiev, IPASCP – 139 p.

У Матеріалах розглянуто прикладні засади наукового забезпечення підготовки фахівців для сфери цивільного захисту, формування культури безпеки населення, кадрової спроможності органів державної влади та органів місцевого самоврядування до виконання завдань цивільного захисту.

Матеріали Конференції будуть цікаві науковим та науково-педагогічним працівникам, які здійснюють наукові дослідження та провадять науково-педагогічну діяльність з питань цивільного захисту у закладах вищої освіти.

Матеріали подано в авторській редакції

ISBN 978-617-7595-50-1

© ІДУЦЗ
© Автори

Нестерова О.Ю. Проблематика безпеки життєдіяльності особистості в системі формування корпоративної культури студентів закладів вищої освіти	85
Руденко Л.А. Когнітивний розвиток майбутніх фахівців соціального захисту у процесі професійної підготовки	86
Смирнов В.А., Селіванов С.Є. Безпека людини: проблеми футуризації освіти у контексті концепції нового просвітництва	87
Стручок В.С. Аналіз моніторингу навчання студентів діям у надзвичайних ситуаціях у закладах вищої освіти тернопільської області	88
Теличко К.Е. Управління ризиками, як засіб підвищення рівня цивільного захисту	90
Шмалей С.В. Дослідження проблем особистої безпеки соціальних працівників	93
ПОЖЕЖНА ТА ТЕХНОГЕННО-ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА: СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ	95
Азаров С.І., Білошицький М.В., Мельник В.І., Потеряйко С.П., Сидоренко В.Л. Моніторинг надзвичайних ситуацій техногенного характеру засобами дистанційного зондування землі	95
Азаров С.І., Васильєв І.О., Єременко С.А., Власенко Є.А., Сидоренко В.Л. Модель системи управління ліквідацією надзвичайних ситуацій на критично важливих об'єктах на основі реберних графів	99
Азаров С.І., Павленко В.В., Пруський А.В., Тищенко В.О., Сидоренко В.Л. Система моніторингу безпеки критично важливих об'єктів	102
Азаров С.І., Сидоренко В.Л. Розробка заходів щодо зниження ризику виникнення можливих аварій на критично важливих об'єктах	105
Азаров С.І., Сидоренко В.Л., Демків А.М. Моделювання динаміки перенесення забруднюючих речовин у повітрі під час пожежі	107
Білошицький М.В., Єременко С.А., Кавецький В.В., Пруський А.В. Проблемні питання якості вогнегасників в Україні і шляхи їх вирішення	109
Карабин В.В. Ризики виникнення надзвичайних ситуацій на територіях вуглевидобутку та вуглезбагачення у Львівсько-Волинському кам'яновугільному басейні	111
Ковальов А.І. Оцінювання вогнезахисної здатності покриттів сталевих конструкцій	112
Кулаков О.В. Проблема невизначеності національної нормативної бази щодо улаштування блискавкозахисту будинків, споруд та зовнішніх установок	114
Сагайдак І.С., Чорна Т.М. Техногенні та екологічні наслідки військового конфлікту на Донбасі	115
ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ВЗАЄМОДІЇ МІЖ ОРГАНАМИ УПРАВЛІННЯ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ	117
Гончаров С.А., Юрченко В.О. Особливості організації заходів цивільного захисту в особливий період	117
Дерев'янка О.Г., Юрченко В.О. Організація взаємодії між органами управління та силами цивільного захисту – ключове питання управління у надзвичайних ситуаціях	119
Кульшай Ю.В., Юрченко В.О. Деякі питання організації взаємодії між органами влади та силами цивільного захисту в умовах воєнного конфлікту	121
Литвиновський Є.Ю. Теоретичний аналіз наукових досліджень з проблеми підготовки фахівців для сфери цивільної безпеки	124

Визначено, що поняття “корпоративна культура студента” – це комплексне багатоаспектне поняття, що включає, зокрема, визнання майбутнім фахівцем проблематики безпеки життєдіяльності та врахування у процесі реалізації професійної діяльності відповідних вимог і норм.

Висновки. Корпоративна етика студентів ЗВО визначає ціннісні засади навчальної та професійної активності майбутніх фахівців. Проблеми безпеки життєдіяльності є одним із пріоритетів професійної діяльності, що зумовлює необхідність їх врахування в організації процесу формування корпоративної етики.

УДК 37.032:37.017.91

*Руденко Лариса Анатоліївна, д.пед.н., с.н.с.
ORCID iD0000-0003-1351-4433*

КОГНІТИВНИЙ РОЗВИТОК МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ У ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ

Ключові слова: професійна підготовка, майбутні фахівці соціального захисту, когнітивний розвиток особистості.

Постановка проблеми. Актуальність проблеми когнітивного розвитку та активізації пізнавальної діяльності самосвідомості майбутніх фахівців соціального захисту зумовлена потребою підвищення якості їхньої професійної підготовки у закладах вищої освіти (ЗВО) на основі формування у курсантів і студентів наукового світогляду.

Гіпотеза. Врахування гносеологічного аспекту під час формування наукового світогляду майбутніх фахівців соціального захисту у процесі їхньої професійної підготовки у ЗВО забезпечить оптимізацію освітнього процесу та сприятиме когнітивному розвитку особистості курсантів і студентів.

Методологія. Положення діалектики про перехід кількісних змін у якісні новоутворення особистості, активність суб'єкта в пізнавальній діяльності, когнітивну діяльність як спосіб його саморозвитку; теорії самоактуалізації особистості; ретроспективний і перспективний аналіз матеріалів, спостереження, узагальнення.

Основні результати дослідження. Формування світогляду майбутніх фахівців соціального захисту у процесі професійної підготовки у ЗВО має спрямовуватися, передусім, на усвідомлення курсантами і студентами соціальних та професійних особистісно значущих цінностей, осмислене включення їх до власної світоглядної системи, яка є підґрунтям для їхнього самовдосконалення й самореалізації у подальшій життєдіяльності.

Гносеологічний аспект світогляду фахівців соціального захисту пов'язаний з їхніми знаннями про довкілля й суспільство, соціальними цінностями, а також із самооцінюванням власного суспільного статусу на основі фонових знань особистості. Накопичення фонових знань забезпечується спілкуванням, функцією мислення, становленням власної думки; стосується професійного сприймання, зумовленого сукупністю фахових знань, ментальними механізмами їх засвоєння, обробки та інтерпретації, а також – формування світогляду через створення й удосконалення системи цінностей, переконань, утвердження особистісної та професійної позиції.

Отже, світогляд є найбільшою спонукою до діяльності та визначальним регулятором поведінки людини, оскільки, ґрунтуючись на її ціннісних орієнтаціях, значною мірою виявляє спрямованість її особистості та позначається на її характері. Врахування гносеологічного аспекту у процесі формування світогляду майбутніх фахівців цивільного та соціального захисту у ЗВО дає змогу спрямувати їхню професійну підготовку на розвиток пізнавальних здібностей курсантів і студентів, їхньої здатності до ефективного сприймання й осмислення інформації, адекватного її оцінювання стосовно конкретної ситуації.

Цілеспрямоване накопичення курсантами і студентами когнітивного досвіду, зокрема збільшення обсягу фонових знань, впливає на перетворення їхніх професійних знань у систему власних суджень, поглядів і поведінки, тобто виконує світоглядну функцію у процесі професійного становлення і розвитку особистості.

УДК 21(316.7)

*Смирнов Владислав Анатолійович, к.ф.-м.н.,
Селіванов Станіслав Євгенович, д.ф.-м.н., професор*

БЕЗПЕКА ЛЮДИНИ: ПРОБЛЕМИ ФУТУРИЗАЦІЇ ОСВІТИ У КОНТЕКСТІ КОНЦЕПЦІЇ НОВОГО ПРОСВІТНИЦТВА

Ключові слова: футуризація, Нове Просвітництво.

Постановка проблеми. Сучасна освіта у царині людської безпеки має будуватися із урахуванням принципу *темпоральної цілісності*, спираючись одночасно на минуле, теперішнє і майбутнє. Темпи розвитку освіти мають випереджати темпи розвитку інших видів діяльності, а зміни повинні бути такими, аби вважати їх науково-освітньої революцією, що розгортається в ХХІ столітті.

Гіпотези. Доповіді Римського клубу (ДРК) дозволяють осмислити стан і перспективи розвитку сучасної освіти, а запропонована у ДРК 2017 року концепція Нового Просвітництва може бути покладена в основу *випереджальної освіти*, в якій вибір способів, прийомів, темпу навчання зумовлений індивідуальними особливостями учнів і відповідає запитам суспільства.

Методологія. Ми виходимо із наявної закономірності: *система освіти й устрій життя суспільства є конгруентними*. Навчання безпеці має не тільки включати в себе передачу знань, отриманих на основі минулого досвіду. Воно має бути скеровано на здобуття і розширення знань, навиків і можливостей, які будуть потрібні в невизначеному майбутньому, яке тільки настає.

Основні результати дослідження. Сучасна освіта, роблячи акцент на минулому, не торує належним чином шлях до майбутнього, і це не може не турбувати. Очевидною є потреба у такому розвитку інноваційних процесів в освіті, які б усунули темпоральну асиметрію минулого і майбутнього по відношенню до сьогодення. Освіта має невідкладно включити майбутнє в поле своєї діяльності і зробити це настільки ж повноправно, як вона це робить з теперішнім і минулим. Побудова сценаріїв розвитку сучасної освіти у царині людської безпеки може бути здійснена із застосування *принципів синергетики*. Із синергетичної точки зору за часів існування індустріального суспільства єдиним аттрактором розумової (когнітивної) системи, який притягав до себе безліч “траєкторій” системи при її еволюційному русі в освітньо-ментальному просторі, було “**знання**”. Піддаючись зовнішнім інформаційним впливам когнітивна система закономірно потрапляла в конус притягання цього аттрактора і неминуче еволюціонувала до відносно стійкого стану. На цьому будувалася притаманна індустріальному суспільству філософія освіти, в центрі уваги якої лежало формування знань, умінь і навиків (ЗУН). У постіндустріальному суспільстві (і в його різновидах: інформаційному суспільстві, суспільстві споживання, суспільстві ризику тощо) починає виявляти себе більш потужний аттрактор – “**мудрість**”. У роботі ми пропонуємо для обговорення конфігурацію освітнього ментального простору для Нового Просвітництва (рис. 1.).